

Večernik

Leto III. (X.), štev. 118

Maribor, ponedeljek 27. maja 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 12
Oglasni po tarifni
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Puniša Račič in njegova tovariša pred sodiščem

DAVI SE JE PRIČEL V BEOGRADU NAJVEČJI POLITIČNI PROCES, OD KAR OBSTOJI NAŠA DRŽAVA.

Puniša Račič

14 njegova tovariša Dragutin Jovanović in Toma Popović so z današnjim dnevom stopili pred sodni stol v Beogradu, ki jim naj sodi za zločin od lanskega 20. junija v narodni skupščini, ko je Puniša Račič s strelji iz revolverja na mestu ubil dva poslanska tovariša, tretjega pa tako težko ranil, da je kriv tudi njegove smrti. Skoro bo že obletnica tega žalostnega in usodnega dogodka, ki je vznemiril ves civilizirani svet, kateri si ni mogel in ni znal tolmačiti, da so v kulturni državi mogoči takšni barbarski načini razračunavanja in obračunavanja. Skoro vse leto je sodišče vodilo do minucioznosti podrobno preiskavo, predno je na podlagi zbranega materiala vložilo obtožbo. Že so se tu in tam pojavljali dvomi in marsikdo si je že na tistem mislil, da bodo za interesirane višje sile tudi to stvar potlačile in da sploh ne bo zločin od 20. junija 1928 prišel v razpravo pred sodnim stolom. Te domneve pa se niso obistinitile, preiskava je tekla naprej.

Razprava, ki bo najbrže trajala 10 do 14 dni in tekomi katere bo zaslišanih nad 50 prič, dočim se bodo izjave cele vrste prič samo čitale, se je pričela danes in se vrši ob izključenju publike. Samo novinarjem so izdane posebne legitimacije in sicer za vsako redakcijo samo po ena. Od ostalega občinstva ne bo pripuščeno nihče, niti sodniki, ki niso v razpravi udeleženi, niti odvetniki izven zastopnikov odnosno zagovornikov. Vsakdo, kdor bo pozvan v sodno dvorano, bo točno pregledan, nihče ne sme vzeti s seboj ničesar razen pisalnih potrebščin. Vdove umorjenih Stjepana in Pavla Radića ter dr. Basarička bodo poslale svoje zastopnike k razpravi samo, ako bo tudi pariškemu odvetniku Torresu dovoljen pristop, kar pa danes še ni gotovo.

Tako se bo torej razprava mogla, sicer ob kontroli široke javnosti, ker bo časopisje moglo o poteku poročati, izvršiti vendar v popolnem miru brez mučnega simpatiziranja ali negodovanja publike. Eden izmed številnih zastopnikov obtožencev, Bora Popović sam je v očitnem razpravi podal izjavo, v kateri izraža trdno prepričanje, da se bo proces izvršil v dostojanstvu objektivnosti, ki je vedno vladala v našem pravosuđu. Proces je eminentno kazensko-pravni sodni posel in se bo vodil strogo v okvirju zakonitosti. »Politiko bomo iztirali iz sodne dvorane.«

To pričakuje tudi vsa javnost, ki misli pošteno in objektivno, brez strasti, ki pa vendarle instinktivno čuti, da mora izid procesa dati zadostno globoko užaljeni zavesti človečanstva, pravnega čuta in kulture. Naj bo sodba kakršnakoli, pokazati pa mora, da nihče na svetu nima pravice mesto z argumenti in idejami pobijati sočloveka in sobrata s krogla-

BEOGRAD, 27. maja. Davi se je pričela v mali razpravni dvorani kazenskega sodišča I. instance razprava proti bivšim poslancem Puniši Račiču, Dragutinu Jovanoviću in Tomu Popoviću radi usodnih dogodkov dne 20. junija 1928 v narodni skupščini. Dvorana je 10 m dolga in 6 m široka. Na levi strani predsedniške estrade je miza, pogrnjena z zelenim suknom, ki je namenjena za branitelje, na desni pa mizica za državnega pravdnika. Prvotno za novinarje in ostalo občinstvo določene štiri kratke klopi so večinoma zasedli branitelji. Teh je 31, kajti 5 jih je izostalo. V sredini dvorane je lesena ograja. Kolikor je še ostalo prostora v klopih, so ga zasedli novinarji. Pripuščenihi je bilo skupno 20 zastopnikov domačih in inozemskih listov. Občinstvo razpravi ne bo moglo prisostvovati. Pred glavnim vhodom, ki je močno zastražen od orožnikov, vsakega udeleženca na razpravi skrbno preiščejo, ali nima pri sebi morda kako orožje.

Ob 8. so stopili v dvorano branitelji in novinarji in takoj zavzeli svoje prostore. Po 5 braniteljev odpade na Toma Popovića in Dragutina Jovanovića, ostali pa na Punišo Račiča. Točno ob 8.15 je prišel v dvorano senat, obstoječ iz predsednika sodišča Milutina Petrovića ter obeh prisodnikov Vukajlovića in Markovića. Državni pravdnik je Dobrivoj Nikolić. Od privatnih tožiteljev ni prišel nihče, niti imenom njih noben zastopnik. Vdovi po Stepanu in Pavlu Radiću sta izjavili pismo, da ne reflektirata na zastopnika, ker se je pariškemu odvetniku Torresu onemogočila udeležba na procesu. Vdova umorjenega dr. Gjura Basarička je prvotno imenovala za svojega zastopnika zagrebškega vseučiliškega profesorja dr. Josipa Silovića, ki pa iz dosedaj neznanih razlogov ni prišel k razpravi. Ravno tako nista prišla na razpravo dne 20. junija z revolverskimi strelji Puniše Radića ranjena bivša poslanca HSS, dr. Pernar in Ivan Grandija. Odposlala tudi nista nobenega svojega zastopnika.

Puniša Račič je obtožen petih zločinov in sicer: 1. da je z dvema streloma težko ranil poslanca dr. Ivana Pernarja; 2. da je usmrtil poslanca dr. Gjura Basarička; 3. da je težko ranil poslanca Ivana Grandjo; 4. da je težko ranil poslanca Stjepana Radića in 5. da je usmrtil poslanca Pavla Radića, kar je vse priznal tudi sam in so potrdile priče.

Kot sokrivca obtožuje obtožnica poslanca Dragutina Jovanovića, ki je po izjavah prič izjavil, da bi on poslal Pernarja na drugi svet, ako bi se tega ne upal storiti Puniša Račič.

Tomo Popovića pa obtožuje obtožnica sokrivde v zvezi s strelom na

mi iz revolverjev. Prepričani smo, da si bo skozi ves kaos obtožnega materiala ter skozi vse kontradikcije in mistifikacije, ki jih je našel v obtožbi že gori omenjeni Bora Popović, resnica in pravica sklesala svojo pot.

Stjepana Radića, ker je izjavil, da je treba Stjepana Radića umoriti.

Državni pravdnik opira svojo obtožbo na paragraf 183 kazenskega zakonika in zahteva kaznen v smislu § 155. Kot olajševalna okolnost za Punišo Račiča se označuje njegovo dobro obnašanje in priznanje, za njegove sokrivce istotako dobro vedenje.

Po prečitaniu obtožnice so bili prečitani sledeči dokumenti: Poročilo o razvoju dogodka dne 20. junija, poročilo skupščinske policije, poročilo o stanju Pavla Radića in dr. Basarička po njihovem prevozu v bolnico, poročilo preiskovalnega sodnika, stenografski zapisnik o seji narodne skupščine kritičnega dne pred in po dogodku. Nato je izročil predsednik obema izvedencema revolver, iz katerega so bili izstreljeni usodni strelji, pri čemur jih je opozoril, naj ravnata z njim zelo previdno, ker sta v njem še dve patroni. Po izvedenškem mnenju je bil odrejen četrtinski odmor.

Ob 10. se je razprava nadaljevala. Branitelj Todorović je zahteval, da naj senat razpravo odgodi za toliko časa, dokler se ne najde primerna dvorana, ker je ta premajhna. Nato je odredil predsednik zaslišanje prič o streljih na dr. Pernarja.

Črna nedelja v Nemčiji

BERLIN, 27. maja. Včerajšnja nedelja je zahtevala v Nemčiji izredno težke žrtve: 9 oseb se je smrtno ponésrečilo, 39 pa jih je bilo več ali manj težko ranjenih. V Frankfurtu ob Odri je neki sofer z avtobusom, v katerem je bilo 33 oseb, vozil tako neprevidno, da so veje nekega drevesa odtrgale streho avtobusa. Trije potniki so bili pri tem takoj mrtvi, 13 pa jih je bilo težko ranjenih.

V bližini Zittaua je avto češkega dirkača Mahle pri gorski dirki zavozil v gledalce. Štirje gledalci so bili ubiti, 14 pa ranjenih.

Podobna nesreča se je zgodila v bližini Potsdama, kjer je zavozilo neko motorno kolo v skupino kolesarjev. En kolesar je bil ubit, trije pa težko ranjeni.

Končno je prišlo tudi v Berlinu do težkega karambola treh avtomobilov, pri čemur je bila ena oseba ubita, 9 pa ranjenih.

Homatije v Afganistanu

LONDON, 27. maja. Po poročilih iz Pešavarja je Habibulah razpustil vsa ona afganska poslaništva v Evropi, ki so ostala zvesta Amanulahu. Gre v prvi vrsti za poslaništva v Parizu, Rimu in Moskvi. Habibulah bo prevzel zopet naslov — afganistanski emir.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 27. maja. Zaprto.
Torek, 28. maja ob 20. uri »Oča Boštjan« ab. A. Premijera.
Sreda, 29. maja. Zaprto.
Četrtek, 30. maja ob 20. uri »Grofica Marica«. Znižane cene. Kuponi,

Ljudska igra »Oča Boštjan« v našem gledališču

Jutri bo v našem gledališču premijera igre »Oča Boštjan«. Ta stara romantična drama je obšla že vse odre sveta in žela povsod velike uspehe. Pisana je v dobi, ko si literatura, slikarstvo in druge umetnosti še niso bile tako osvojile teatra kakor dandanes in ko še niso bile potisnile v ozadje pravega in edinega gospodarja odra: igralca-mojstra, ki je umel s svojo umetnostjo navdušiti gledalca in ga priljubiti gledališču. »Oča Boštjan« so imeli in še dandanes imajo na repertoarju vsi veliki in znameniti karakterni igralci, ki so iz naslovne vloge ustvarili slovite in čudovite mojstrovine igralske umetnosti, da ga ni bilo med gledalci očesa, ki se ne bi orosilo, spremljajoč usodo ubogega, revnega očeta, ki tako trdno in neomajno veruje v svojega ze jezičnega doktorja se učečega sina.

Novelli, Salvini, Zaccani, danes znameniti filmski umetnik Jannings in tudi naš mojster Borštnik — so slavili prave trijumfe s to vlogo. Delo je tudi nekolikokrat filmirano (z najboljšimi igralci) in je povsod, kjerkoli je bilo vprizorjeno, privlačilo cele množice v teater in kino. Zgodba nesrečnega očeta, ki je primoran po sinovi krivdi žrtvovati vse svoje, dolga leta s težkim trudom pridobljeno, premoženje, da reši čast svojega poštenega in neomadeževanega imena ter si na stara leta zopet s trdim delom služiti svoj borni košček kruha, ki mu ga je bil lahkomišelni sin zapravil, gane vsakega gledalca.

Pri nas igra glavno in naslovno vlogo priljubljeni umetnik Josip Daneš. Režira Rade Pregarc. V ostalih vlogah nastopijo: Janko Rakuša, Vlad. Skrbinšek, Elvira Kraljeva, Berta Bukšekova, Maks Furijan, Ant. Harastovič, Kovič Pavla, Danica Savinova, Pavla Udovičeva, F. Tovornik itd. Nové dekoracije Josipa Boržika.

Težka nesreča v železniških delavnicah.

V soboto popoldne ob 13. se je v železniških delavnicah pripetila težja nesreča. Kovaču Matiji Rajhmanu je priletel v levu prsno stran jeklen drobec z največjo silo in se mu zaril globoko v meso. Z rešilnim avtomobilom so ga prepeljali v bolnico. Ob prevozu je bilo njegovo stanje resno ogroženo. Radi močne izkrvavitve mu je puls udarjal zelo neredno, razen tega pa se je telo že pričelo sumljivo ohlajati. Vendar je zdravnikom uspelo, da so ga spravili k zavesti in se njegovo zdravstveno stanje zopet izboljšuje. Upati je, da bo ozdravel, toda ni izključeno, da ne nastopijo kakšne komplikacije. —

12 letni tat.

V soboto se je pripeljal v Maribor 12-letni France z namenom, da obišče brata. Prenočil je pri »Grozdu« in ostal tudi čez nedeljo v Mariboru. Ogledoval je mesto, popoldne pa je posetil tudi motorne dirke na Teznu. Zvečer si je najel sobo pri »Kosovu«, kjer je uporabil ugodno priliko in ukradel sobarici 900 Din gotovine. Nato je odšel v kino in si po predstavi v nekem hotelu privoščil dobro večerjo. Toda dolgoprstneža so izsledili prej, predno je utegnil zapustiti Maribor. Stražnik ga je aretirati in privedel na stažnico, kjer so ga zaslišali in preiskali. Tatvino je mirno priznal. Pri njem so našli še skoro ves denar, danes pa ga bodo odvedli k starišem. —

Oblastni muzej in arhiv v Mariboru

POTREBA ENOTNE ORGANIZACIJE. — NOVA ZGRADBA. — STROKOVNO OSOBE.

Na pobudo Muzejskega društva je oblastni komisariat pristal na ustanovitvev oblastnega arhiva, ki bo zbiral vse važne listine, nanašajoče se na zgodovino ozemlja naše oblasti. Ta korak in sklep moremo samo odkritosrčno pozdraviti, kajti resnica je, da se v tem oziru pri nas ni z uradne strani nič storilo. Zbiranje teh dokumentov je bilo prepuščeno popolnoma privatni inicijativi in posledica je bila, da so se izgubile, raznesle in propadle mnoge važne stvari, ki jih bodo bodoči zgodovinarji naše dežele težko pogrešali. Kljub temu pa se nam zdi, da sedanja rešitev še ne more biti definitivna, ker ni zadostna; kati oblastni arhiv bi moral dobiti solidnejšo organizacijo zbiranja, urejanja in uporabljanja, odnosno studiranja, kakor je nameravana. Na vsak način pa bi se morali zanj pripraviti odgovarjajoči lokali in namestiti bi se moral tudi izvežban arhivar. Brez vsega tega bomo, žal, ostali samo na pol poti.

Ker smo ravno pri reševanju tega vprašanja, se nam zdi zato potrebna, da bi se rešilo popolnoma in za daljšo dobo. Rešitev vprašanja arhiva pa naj bi bila združena obenem tudi z rešitvijo vprašanja oblastnega muzeja. Maribor pred osvoboditvijo, žal, ni bil središče samostojne kronovine, kakor je bila Ljubljana, zato nam je treba šele ustvariti vse ono, kar so druga taka mesta že imela. Kakor brez arhiva, tako je bil Maribor, in je žal še vedno tudi brez oblastnega muzeja. Sedanji muzej, ki ga imamo v Mariboru, nikakor ne more več zadostovati za bodočnost, ker vsled pomanjkanja finančnih sredstev in odgovarjajočih prostorov ne more vršiti one naloge, katero bi moral vršiti.

Maribor je danes središče samostojne oblasti in bo, upajmo, tudi ostal; njegov položaj je torej položaj glavnega deželne mesta, zato se mora tega položaja tudi zavedati, ker bi sicer ne bil vreden te časti. Med njegove ostale dolžnosti pa spada seveda tudi zbiranje in hranjenje

starin, najdenin, zgodovinskih predmetov, listin itd. Vse to pa bi mogel vršiti samo deželni muzej, ki bi imel za to svoje delo na razpolago primerne prostore, sredstva in avtoriteto, ki bi mu jo dajal poseben zakon. Ker vsega tega doslej ni bilo, smo doživeli še lani, da so se v Dravski dolini najdene rimske plošče odnesle preko naše državne meje in so o njih pisali in razpravljali nemški arheološki listi. To pa ne škoduje samo razvoju naše znanosti, temveč tudi našemu splošnemu ugledu, in če nič drugega, dokazuje že samo to, kako nujno je potrebno, da prevzame sedanji muzej v Mariboru oblast in ga preuredi v oblastni muzej pod vodstvom stalno nastavljenega strokovnjaka.

Deset let je poteklo že od borb, ki smo jih bili za našo svobodo v Mariboru in v sedanji mariborski oblasti, pa še do danes se nihče ni lotil zbiranja vseh dokumentov, predmetov, spomenikov itd., ki se nanašajo na te naše borbe in osvoboditve. In vendar so te stvari tako velike važnosti za našo zgodovino osvoboditve, da jih bodoči naši zgodovinarji ne bodo mogli pogrešati. Da se niso zbrale in da se sploh niso mogle zbrati, je zopet krivo to, da nimamo oblastnega muzeja.

Ko so sedaj bili postavljeni prvi temelji oblastnemu arhivu, bi torej bilo nujno potrebno, da se pristopi še k reševanju vprašanja oblastnega muzeja. V to svrhu naj se po oblasti prevzame naš sedanji mestni muzej, naj se zanj in za oblastni arhiv zgradi primerna, namenu odgovarjajoča in dovolj reprezentativna zgradba ter izroči v varstvo stalno nameščenih strokovnjakov. Na ta način bomo pokazali svetu in znanecem, da smo se resnično zavedali svojih nalog, ki smo jih prejeli in prevzeli tisti trenutek, ko smo postali oblastno središče, deželno glavno mesto, kajti naloga deželne uprave ni samo gradnja cest itd., ampak tudi reševanje kulturnih problemov svojega področja.

Program češkega koncerta v Mariboru.

»Hlahol Vinohradsky« iz Prage bo pel v sredo dne 29. majnika ob 20. uri v dvorani »Union« sledeče češke in slovaške umetne ter narodne pesmi: J. B. Foerster: »Češka pesem«; Vit. Novak: »Magične polnoči«; Suk: a) »Zapeljani ovčar«, b) »Stara čarovnica«; E. Axmtn: »Božič siromakov«; Jan. Krička: »Krajina«; Ant. Dvorak: »Danes v poskok«; V. Stepan: »Vsak se nam čudi«; M. Leonovič: »Oj izišla je zora«; b) »Oj predem, oj predem«; Jan. Krička: a) »Katica pojdi v cerkev«, b) »Zavezali so oči ciganu«; Mir. Krejčí: »Šolta kao mi«, b) »Za gumnom«; V. B. Aim: »Ne oziraj se po dekletu«. Profesor Družović bo uvo doma kratko naznačil vsebino koncerta, razun tega pa se bodo dobivali v koncertni dvorani teksti prednašanih pesmi. Vstopnice so že v predprodaji in si jih naj vsakdo čimprej oskrbi, ker so se že pretekli teden razprodale.

Donski kozaki v Mariboru.

Gotovo je mnogim še iz prejšnjih časov v dobrem spominu ruski zbor starega Slavjanskega, ki si je znal priboriti v vsem svetu sloves, kakoršen ni bil pri znan še nobenemu drugemu zboru, dokler se ni takoj po svetovni vojni pojavil ruski moški zbor donskih kozakov, pod vodstvom Sergija Jarova, kateremu je uspelo, ne samo doseči sloves Slavjanskega zbora, temveč ga še znatno nadkriliti, kakor se baš v tej konstataciji enodušno strinja vsa svetovna kritika, glasom katere vsebuje zbor teh »pravih« donskih kozakov nedosegljive in neprekosljive umetniške kvalitete v vsakem oziru. Prvi nastop Sergija Jarova pri nas je vzbudil pač razumljivo vsestransko zanimanje, in se je bati, da bo za ta koncert naša Unionska dvorana premajhna, kar pač ne bo nikogar začudilo, tem manj, ako n. pr. čitamo, da je bila velika dvorana »Tonhalle« v Sidneyu (Australija), s prostorom za 3000 oseb, za tamkajšnje tri koncerte donskih kozakov vsikdar še vedno premajhna.

Akademski pevski zbor iz Ljubljane

je za nas Slovence isto, kar je Srbom beograjski »Obilič« — naš najboljši moški zbor. Glasbena kritika hvali zlasti njegovo vokalizacijo, ritmično točnost in dinamiko. Uvaževani kritiki so se je opetovano izrekli za to, da bi zbor šel tudi v inozemstvo reprezentirati našo glasbo. Doslej mu to iz gmotnih ozirov ni bilo mogoče, za jesen pa snuje turnejo v Avstrijo. V Maribor pride elita pevskega zbora, 51 pevec. V ta reprezentativni zbor so sprejeti samo oni pevci, ki so predhodno predelali posebno strogo pevsko šolo pod Maroltovim vodstvom, tako da predstavlja zbor skladno in muzikalno odtehtano celoto. Koncertni program, ki je naštudiran za poznejši slavnostni koncert v Ljubljani v proslavo 10 letnice ljubljanske univerze, obsega od najboljših slovenskih skladateljev najboljšo: po eno Devovo, Pavčičevo, Lajovčevo, 2 Adamičevi, 2 Ravnikovi in 3 Kogojeve skladbe, vmes solo-speve s klavirjem za sopran (poje gdč. Mezelova) in za bas (poje g. Rus) skladatelja Premrla, Adamiča, Lajovca, Kogoja, Osterca in Ukmarja. Stilno predstavljajo te skladbe razvoj slovenske pesmi od »Novih Akordov« do najnovejših dni. Muzika teh pesmi je tako plastična, da bi pri večini skladb lahko črtali tekst. Estetsko so skladbe kakor Lajovčeva »Breza in hrast«, Adamičeva »Napihnica«, Ravnikova »Solnce v cenitu«, Kogojevi »Narodna« in »Requiem« ali Ukmarjeva »Starka za vasjo« dovršene umetnine, ki jih z mirno zavestjo, da jih marsikak narod nima tacihi, lahko postavimo na vsak svetovni oder, če so pravilno in polnovredno interpretirane. Kako jih interpretirajo ljubljanski visokoli pod Maroltom, pa bo pokazal ponedeljkov koncert v Unionu. Na koncu zapoje zbor tudi štiri narodne (anonimne) pesmi.

Spominjajte se CMD

Mariborski in dnevni drobiž

Sprejem »Hlahola Vinohradskega«. se bo vršil posebno svečano v sredo ob 15. uri na glavnem kolodvoru. Občinstvo, ki bo imelo prost vstop na peron, pa se naj že preje zbere, da bo mogoče razporediti velike množice, ki se pričakujejo k sprejemu. Posebno mladina naj pride polnoštevilno in predčasno. Pevski zbori mariborskih društev bodo na kolodvoru pozdravili s pesmimi, nakar bo že tudi tam zapel »Hlahol«. Občinstvo bo imelo torej že na kolodvoru priliko čuti izredno izvežbane češke pevce, ki veljajo tudi v razvjeni Pragi za najboljše. Po koncertu imajo gostje skupno večerjo na galeriji dvorane »Union«. Ostalo občinstvo, posebno pevska društva pa so vabljena, da se udeležijo prijateljskega večera, ki bo na galeriji po koncertu. Posebej seve ne bo nihče vabljen, ampak je dobrodošel vsak prijatelj Čehoslovakov. Mestna občina je prevzela protektorat nad koncertom.

Smrt grofa Edmunda Attemsa.

V Hofgasteinu je umrl v noči od petka na soboto v 82. letu starosti grof Edmund Attems, ki je bil od decembra 1895 do 5. novembra 1918, torej do prevrata, štajerski deželni glavar. Njegovo truplo bodo prepeljali v Gradec, kjer je bodo položili jutri k večnemu počitku.

Delo dobilo

pri mariborski borzi dela nitarji za mostove. Boljši delavci dobe 10 Din, srednji pa 9 Din na uro. Razen tega išče borza dela samostojnega kolarja, večšega v izdelovanju karoserij za vozove in avtomobile.

Kolo jahačev v Mariboru

naznanja, da se bo odslej redno vršil pouk v jahanju vsako jutro ob 6. in zvečer ob 18. uri v jahalnici v Cvetlični ulici. Ob tem času se tudi sprejemajo novi člani in članice. Odbor uljudno vabi vse prijatelje jahaškega sporta, da pristopijo kolu kot podporni člani.

Slovensko trgovoško društvo v Mariboru

priredi na Telovo dne 30. t. m. popoldne svoj prvi letošnji izlet v Št. Ilj v Slov. gor., na katerem sodeluje celotni trgovski pevski zbor. Odhod z vlakom od 13.15. Vabljani so vsi trgovci in prijatelji z družinami. Avtobus, ki bi odhajal z Glavnega trga ob pol 15. uri, bi se naročil samo v slučaju, ako se do srede popoldne prijavi zašodno število interesentov. Tozadevne prijave sprejemata gg. Mejovšek (tel. št. 457) in Zidanšek (tel. št. 71).

Glasbena Matica.

Radi sprejema praškega pevskega zbora »Hlahola« nujno vabim vse Matičarje, dame in gospode, da se zberejo v torek ob 20. v društvenih prostorih. Člani se naj medsebojno opozore na to vabilo in pridejo polnoštevilno.

Češkoslovaški državljani

se opozarjajo, da je stopil v veljavo zakon o državnih starostnih podporah. Pravico do istih je uveljaviti pismeno do 1. julija 1929. Blizje informacija poda interesentom češkoslovaški konzulat v Ljubljani.

Čuden popoldanski dež.

Včeraj popoldne smo doživeli pravcati vremenski kuriozum: Okrog štirih je po severnem nebu švignila strela, spremljana z gromom. Masa naroda, ki se je zbrala na Teznu, je vsak hip pričakovala usodne plohe. Toda, dočim ni padla niti kapljica na posetnike dirke, pa je bilo mesto s severno ležečo okolico delezno pravega naliva, ki je trajal pol ure. Posetniki motorne dirke so se čudili, ko so na Tržaški cesti naleteli na precej »izdatno« blato. Da je ta čudni pojav še bolj ilustriran, bodi povedano, da se je istočasno, ko se je nad Maribor razlila ploha, pomikal po dirkalni progi — mestni škropilnik!

Utopljenka v Muri.

o kateri smo zadnji čas poročali, je po vseh vidikih — avstrijska državljanka. Na medajlonu je namreč bila svetinica matere božje z napisom Marija Trost. To je slovita romarska pot pri Gradcu in ne, kakor se je domnevalo, — ime utopljenke, ki je našla smrt nekje v gornjem toku Mure najbrž — kot samomorilka. V tej smrti se sedaj vodijo poizvedbe radi identitete neznane utopljenke.

Okrajna prosvetna dneva v Ormožu in Ljutomeru

je včeraj 26. tm. priredila mariborska Zveza kulturnih društev. V Ormožu se je vršil ob 8. jutraj ob udeležbi 25 delegatov v Zvezi včlanjenih društev in prosvetnih ter gospodarskih delavcev iz okolišev, ki še čakajo na ustanovitev novih prosvetnih žarišč, v Ljutomeru pa ob 11.30 ob udeležbi 30 delegatov. Na obeh zborih so bile zastopane vse župnije okrajev. Poročala sta predsednik ZKD g. Skala in odbornik g. Spindler, prvi o prosvetnih in gospodarskih nalogah, drugi pa o celotnem stanju prosvetne in gospodarske organizacije v dotičnih sodnih okrajih. Po referatih se je povsod razvila zanimiva razprava o načrtih za nadaljno delo v posameznih okrajih, o težavah, s katerimi se imajo boriti mnoga društva in določila sta se tako za ormoški kakor tudi za ljutomerški okraj pododbora ZKD, ki imata nalogo, da točno proučita vse potrebe in možnosti za nadaljevanje in poglobitev kulturno-prosvetnega in gospodarskega dela ZKD v okrajih. ZKD bo tekom prihodnjih tednov nadaljevala s prirejanjem svojih okrajnih prosvetnih dni, da tako do jesenske sezone ustvari trden temelj za izgradbo prosvetnega in gospodarskega dela v vsej oblasti.

Smrtna kosa.

Včeraj je preminil 60 letni vrtnar Ivan Cvilak, dolgoletni odbornik mariborske gasilske župe in splošno znana in priljubljena osebnost. Pokojnik je bil blaga duša. Pogreb bo jutri popoldne iz hiše žalosti v Samostanski ulici. — Naj v miru počiva!

Tudi rešilni oddelek ima svoje rekorde.

Nedavno smo zabeležili, da je rešilna postaja posredovala v enem dnevu v 11 slučajih. Včeraj pa je potolkla ta »rekord« sledeče: Na Teznu sta imela strogo pripravljenost dva rešilna avtomobila; posredovala sta v 5 slučajih. Tekom nedelje pa je bil klican rešilni oddelek — še poleg tega — nič manj kot v 14 slučajih torej: 19 slučajev na eno samo nedeljo, kar je brezdvomno — rekord, kakoršnega že leta in leta ni bilo. — Če pripomnimo, da se je ta rekord začel ob 1.05 jutraj in nehal ob 22.45, si lahko ustvarimo dostojno sliko o izredni požrtvovalnosti moštva, ki v času, ko se vsa javnost zabava, čaka na klic: Na pomoč!

Mlado dekle brez sledu izginito!

Alojzij Dolenc, posestnik na Pragerskem je prijavil mariborski policiji, da je 22. t. m. odšla njegova 18 letna hčerka Slavica v Maribor, iskati dela in da manjka odslej vsaka sled za njo. Pri tvrdki Durjava, kjer je pogrešanka svojčas delala in kamor je prijavila svoj naslov — ne vedo ničesar o njej, vsled česar se smatra, da je postala ali žrtev kakkega brezvestneža, ki se peča s trgovino z belim blagom, ali pa je po sredi — zločin. Dekle je srednje postave, dolgih črnih las, črnih oči in podolgovatega obraza. Kdor bi o pogrešanki kaj vedel, naj to sporoči očetu in prvi oblasti.

Beg od družine.

V soboto se je primeril v Mariboru ne navaden slučaj nezvestobe, ki je izzval zlasti na Pobrežju mnogo komentarjev. Žena Franca J. je v soboto zapustila svojo rodbino in pobegnila z nekim mizarskim pomočnikom, ki je že tudi poročen. Ker sta si pred tem oskrbela potne liste in vizume za Avstrijo, ni izključeno, da sta nezvesta zakonca pobegnila preko meje. Mizarski pomočnik je pustil doma ženo in enega otroka brez vsakršnih sredstev, dočim je enega otroka vzel s seboj.

Krvava zakonska scena na Radvanjski cesti.

Včeraj popoldne sta odšla zakonca Artinger iz Jarenine po poslih v Radvanje. Spotoma sta se sporekla, nakar je mož v jezi potegnil nož in zabodel svojo 54 letno ženo Nežo v — trebuh. Žena se je seveda takoj zgrudila. Rešilni oddelek, ki je imel včeraj posla na vse strani, je onemoglo ženo odpremil v bolnico, kjer so takoj izvršili operacijo. Njeno stanje je z ozirom na starost in komplikacije nevarne rane zelo resno. Brezsrčnega zakonskega druga so aretirali in izročili sodišču.

Evropska civilizacija in primitivna ljudstva

IZ MIRANJE INDIJANCEV, AVSTRALSKIH ČRNCV IN MAOROV. — BLAGODATI BELE »CIVILIZACIJE«.

Zavojevanje sveta po belem plemenu je pomenilo za mnoga primitivna ljudstva propasti in naglo izumiranje. Osvojevalci daljnih prekomorskih dežel se za domačine niso brigali; na mrti jim je bila samo njihova zemlja s svojimi prirodnimi bogastvi in kolonizatoričnimi možnostmi. Vse drugo je imelo zanje le toliko vrednosti, kolikor je moglo posredno ali neposredno služiti temu dvema namenoma. Domačini tedaj od Evrope niso dobili ničesar, pač pa so skoraj vse izgubili. Mimo tega so evropske zavojevalne sile pošiljale v te dežele svoje najslabše ljudi, večinoma pustolovce, ki se doma niso mogli uveljaviti. Od teh so potem domačini dobili vse slabe navade evropske civilizacije, ki so jim pri primitivnem življenju postale večidel usodne.

Kako so postopali španski in portugalski zavojevalci Amerike z Indijanci, je dovolj znano. To poglavje je eno najbolj sramotnih v vsej zgodovini človeštva. Posledica je bila, da so poprej mogočni in sorazmerno visoko kulturni Indijanci popolnoma propadli, zavlekli se v nepristopne gozdove, gorovje in močvirja ter pričeli izumirati. Danes je to rdeče človeško plemo že tako razredčeno, da ni več daleč čas, ko bo na ozemlju združenih držav, in tudi Kanade, popolnoma izginilo. Največ je dandanes Indijancev še v Braziliji ter v Mehiki; prve štiti nepristopnost njihovih področij, druge pa to, da so se po stoletnih bojih končno oprijeli poljedelstva in mirnega življenja. Razmnoževanje belih ljudi pa jih bo sčasoma zatrlo tudi tam in morda v nekaj stoletjih rdečega človeškega plemena sploh več ne bo.

Še huje skoraj kakor v Ameriki rdeče, je žedel prihod belih avstralske črnice. Avstralsko črno plemo, ki ni v sorodstvu z afriškimi črnici, je po prirodi najbolj nenadarena človeška rasa, zato se kulturi in civilizaciji belih ni moglo prilagoditi. Posledica je bila dolgotrajna

borba med domačini in zavojevalci in danes so tudi avstralski črnici obsojeni na smrt. Njihovo izumiranje se stopnjuje tako naglo, da se da že skoraj matematično določiti dan, ko v Avstraliji ne bo nobenega od nekdanjega domačega prebivalstva več. Na grobovih črnih domačinov, ki so tisočletja in popolnoma od ostalega človeštva ločeno živeli na najmanjšem kontinentu naše zemlje, bodo orali in sejali beli ljudje, ki so si s silo in zvižajo osvojili to tujo zemljo.

Eno najlepših človeških plemen so prvotni prebivalci otočja v južno-zapadnih delih Tihega oceana, takozvani Maori. Prebivali so nekoč po vsem otočju od Tahitija do Nove Zelandije in so nekak vmesni tip med Indijanci in Malajci, imajo pa tudi mnogo potez belokožcev. Danes je to nekdanje razširjeno in zelo inteligentno človeško plemo zastopano le še na Novi Zelandiji in na nekaterih otokih. Tudi ono, kakor avstralsko črnsko in ameriško-rdeče plemo, naglo izumira.

Kako katastrofalno je deloval prihod belih k primitivnim narodom v južnih zemljah, nam najbolj dokazuje slučaj prebivalcev nekaterih manjših vzhodnih otokov v Južnem morju. Evropski osvojevalci so med te prirodne ljudi zanesli spolne bolezni, in posledice so bile naravnost strašne. V dvajsetih letih je na teh otokih pomrlo vse prvotno prebivalstvo od prvega do poslednjega. Evropska »civilizacija« je tu pokončala v dveh kratkih desetletjih preko četrtil milijona ljudi. Med temi ljudmi so bila nekatera plemena, ki so s tem popolnoma izumrla in danes niso več zastopana v družbi ostalega človeštva.

Tako strašne in usodne so bile za nekatere primitivne narode posledice dotike z belo »civilizacijo«, in procvit Evrope je bil v veliki meri zasnovan in izvojevan na grobovih celih človeških plemen.

Cvetlična razstava v Chelsei

Te dni je bila v Chelsei slovesno otvorjena znamenita cvetlična razstava, ki pomeni vsako leto prvovrsten dogodek. Vrednost razstavljenih cvetlic in rastlin se cenijo namreč na 50.000 funtov (približno 14 milijonov dinarjev). Naravnost ogromne vsote so bile izdane za napravo vzornih vrtov. Letos je videti kakteje, ki so v Angliji še nepoznane in so bile poslano nalašč za to razstavo iz Kalifornije. Več eksemplarjev je napravilo nad 2000 milj vožnje po zraku. V Angliji posebno priljubljene orhideje se cenijo na 30.000 funtov. Rekord pa je dosegla vsekakor neka rastlina v dva cola majhnem lončku, ki je bila plačana s 350 funti (96.000 Din). Naval občinstva na razstavo je ogromen. Pripeljalo se je tudi veliko število ljubiteljev cvetlic iz Amerike.

Amanulahovi veliki grehi

Poročali smo že, da je s prestola pregnani moderni afganski kralj Amanulah pobegnil te dni v Indijo in se namerava preseliti s svojo lepo ženo Surayo v Evropo. Domačini, ki so se lani uprli proti njegovim novotarijam, s katerimi je hotel modernizirati upravo in uvesti v deželo evropske običaje, mu očitajo, da je zagrešil celo vrsto strašnih »zločinov« nad svojim narodom. Med drugimi se navajajo sledeči njegovi grehi: Amanulah se ni držal svete vere, temveč je vernike celo preganjal in hotel uvesti v državi običaje in zakone krivovercev. Odpraviti je hotel sklepanje zakonov med mladino, preložiti dan počitka od petka na nedeljo in uvesti evropske šole. »A kaj se uči v teh šolah?« Imena rek in hribov, kakor da nam to kaj koristi. Ali ne pravi veliki prerok: »Alahova molitev in mir med vami!«, o kaki znanosti pa ni v njegovi poslanici narodu nobene besede. Amanulah je hotel s temi novotarijami udariti sam koran. Potrošil je tudi velik del državne-

ga denarja za šole in svoje potovanje po Evropi. Ali ni to skrajna lahkomišelnost? Na potovanje je vzel s seboj tudi svojo ženo in jo izpostavljal pogledom nevernikov. Narod, ali te ne oblije rdečica pri tem. Naravnost neodpustljiv greh pa je, da je kraljica Suraya sprejemala od nevernikov celo šopke in plesala z njimi.

Kakor razvidno, Afganci nimajo ravno najboljših pojmov o naših kulturnih pridobitvah in družabnih običajih. Amanulah se je inficiral v Evropi in to mu ni prineslo koristi. Hotel je svojemu narodu odpreti oči, a ta noče videti. Amanulah torej ni zrel za svoj narod, najmanj pa njegova žena, ki se je izpostavljala pogledom nevernikov. Drugi narodi — drugi običaji. Proti neumnosti se niti bogovi ne morejo boriti.

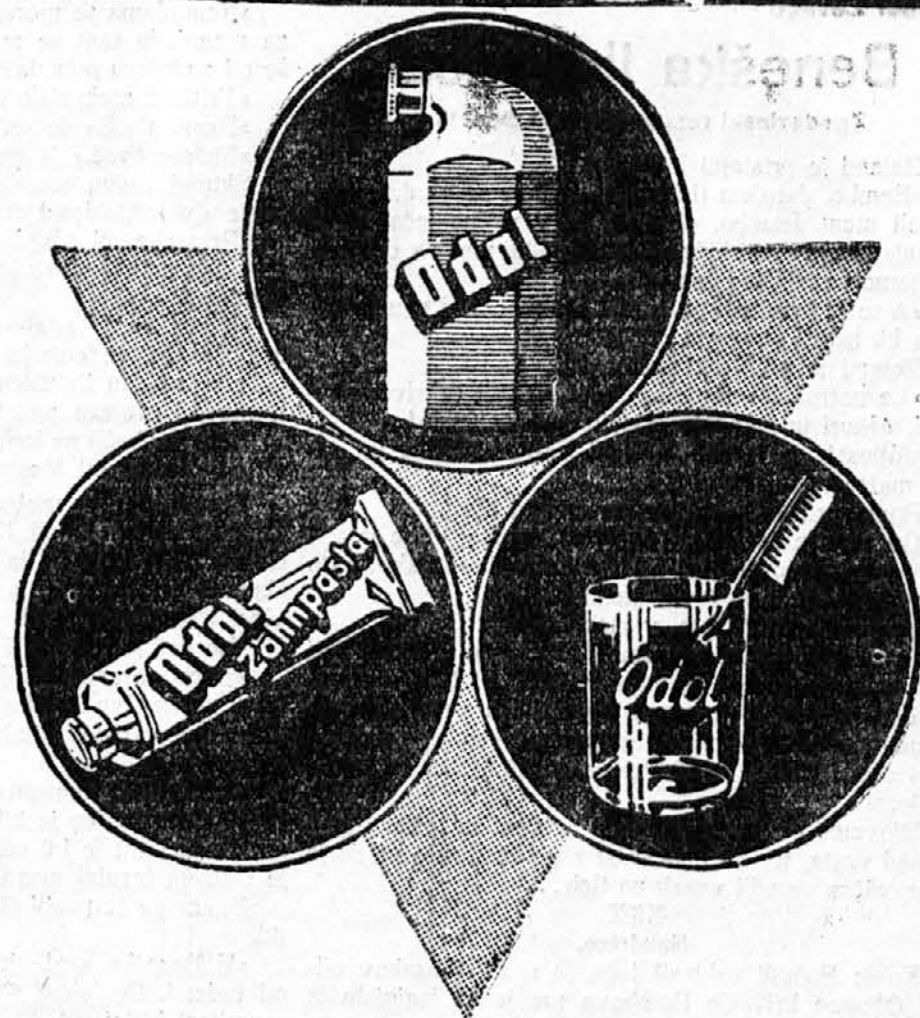
Uzorno magistratno osobje

V mestu Sierpe na Poljskem je bil v zadnjih dneh aretiran ves magistrat z vsemi uradniki, od župana do zadnjega magistratnega sluga. Preiskava je namreč dognala obsežne povere občinskega denarja. Davkoplačevalci niso dobili nobenih pobotnic in so morali zato čisto večkrat plačati svoje pristojbine. Upravični dohodkov pa so se polastili kar uradniki sami. Magistratno osobje je imelo dobro izvedeno organizacijo in si je razdeljevalo prihajajoči denar po točno določenem ključu. Domneva se, da je trajalo to »izborna« gospodarstvo že nič manj kot štiri leta. Eden od sokrivcev je izvršil tik pred aretacijo samomor.

V precepu.

»Poslušaj Pepca«, je plaho vprašal mladenič svojo izvoljenko, »kaj menijo tvoji stariši o meni?«

»Tega pač še ne vem. Oče še ni povedal svojega mnenja, mati pa čaka, dokler on ne zavzame stališča, da bo lahko ugovarjala, kakor vedno doslej.«

Za nego Vaših zob more priti poleg Odola samo pasta Odol v poštev, ker je pasta Odol za zobe rezultat študija vede ter 30 letnih izkušenj. Pasta Odol za zobe Vam pomore ohraniti Vaše zobe, očistiti jih temeljito ter učinkuje antiseptično. Ni je boljše paste za zobe kakor je pasta Odol.

Velika motociklistična dirka na Teznu

SORGER IZ GRADCA DOSEGEL NAJBOLJŠI ČAS DNEVA. POVPREČNO 85 km NA URO.

Včeraj popoldne so se na dirkališču na Teznu vršile velike mednarodne motociklistične dirke, katerih se je udeležilo 41 domačih in inozemskih konkurentov. Zanimanje za prireditve je bilo izredno in je dirkam prisostvovalo več tisoč ljudi. Za brezhiben potek je skrbelo vodstvo Motokluba Maribora pod predstvom mag. pharm. Josipa Vladovića in ostalih odbornikov.

Kmalu po drugi uri so startali juniorji na progi 10 km in dosegli sledeče čase:

- 1.) Masser Gottfried, Titan 350, Gradec 8:5.2.
- 2.) Vinko Pinter, BSA 350, Maribor 8:11.2.
- 3.) Makso Jančar BSA 350, Maribor 8:21.8.

8 km do 250 ccm.

- 1.) Novak Ervin, Puch 220, Wildon 6:34.
- 2.) Čerič Hinko, Puch 175, Maribor, 6:36.4.
- 3.) Zorčič, Zenith 250 ccm, Zagreb, 6:36.8.

10 km do 350 ccm.

- 1.) Anton Uroič, Bianchi 350, Zagreb, 7:17.6.
- 2.) Schildhabel, Zenith 350 Zagreb, 7:30.4.
- 3.) Lammer, New Imperial, Gradec, 7:41.

15 km do 500 ccm.

- 1.) Sorger Franc, AIS, Gradec 10:37.
- 2.) Uroič, Bianchi 350 ccm, Zagreb, 11:11.4.
- 3.) Novak, Ariel 500, 11:20.6 Zagreb.

10 km za tour stroje.

- 1.) Masser, Puch 220, Bruck 7:50.
- 2.) Čerič, BSA 500, Maribor, 7:57.
- 3.) Trummer, Chater-Lea 350, Feldbach 8:9.4.

15 km nacionalna do 1000 ccm.

- 1.) Strban Anton, BSA 500 ccm, Zagreb, 10:47.2.
- 2.) Uroič, Bianchi 350, Zagreb, 10:52.
- 3.) Schildhabel 11:7.4.

12 km do 1000 ccm prikolice.

- 1.) Kranjc Tomaž, Indian 750 ccm, Maribor 10:32.4.
 - 2.) Schell Josip, Zenith 500, 11:14.4.
- Sledile so izven konkurence vožnje v desno:
- 1.) Čerič, BSA 500, Maribor 9:49.6.
 - 2.) Möslacher, Gillet 500, Gradec 9:55.

20 km do 1000 ccm.

- 1.) Sorger, AIS 350 ccm, Gradec 13:57.4.
- 2.) Strban BSA 500 ccm, Zagreb 14:2.4.
- 3.) Uroič, Bianchi 350 ccm, 14:29.6.

Tudi tokrat sta se Zagrebčana Strban in Uroič uveljavila kot najboljša domača vozača, čeprav sta v konkurencah z Gradčani morala prva mesta v odločilnih srečanjih prepustiti njim. Toda Strban je imel v dirki do 500 ccm na 15 km smolo. Ko je prehitel zmagovalca Sorgerja, mu je počila veriga. Toda v drugi tekmi na 20 km je Sorger izšel iz dvoboja s Strbanom kot sigurni zmagovalec. Sorger je zmagal za razdaljo, ki je nastala vsled slabega starta Strbana.

Od Mariborčanov se je izkazal kot dober vozač Čerič, dočim sta se tudi Pinter in Jančar v konkurenci juniorjev ugodno plasirala.

Ob zaključku moramo opozoriti z ozirom na nesrečo, ki se je pripetila včeraj na dirkališču, da je publika precej nedisciplinirana. Prehodi čez progo med tekmovalcem in za časa kratkih odmorov med posameznimi tekmovalci, razen za časa glavnega odmora, so pod kaznijo prepovedani. Varnostni organi bi morali proti lahkomišelnim obiskovalcem strožje nastopati. Nepredvidnost je na večerajšnji prireditvi zahtevala dve žrtvi. Vozač Mičič iz Beograda je v brzini okrog 50 km podrl na tla inž. Clusemana iz Strassganga pri Gradcu. Oba ponesrečenca so prepeljali v bolnico. K sreči poškodbe niso nevarnega značaja, vendar bi bil incident ob večji pazljivosti lahko izostal.

Leyrer izgubil prvenstvo Slovenije.

Nadaljevanje turnirja za prvenstvo Slovenije v tenisu je včeraj končalo s senzacionalno zmago mladega in ambicioznega Hitzla nad dolgoletnim prvkom Leyrerjem. Dosedanji uspehi Hitzla v srečanjih z Leyrerjem so se pripisovali bolj slučajju, včerajšnja zmaga pa je dokazala, da si je Hitzel zaslužen za prvenstvo in da je brez dvoma najboljši teniški igralec v Sloveniji. Match je končal z rezultatom 7:5, 6:3, 6:3.

Značilna je tudi zmaga gospodične Karle Hitzel v srečanju z gospo dr. Krausovo 6:1, 6:2. Tako je postala tudi gđ. Hitzel prvakinja Slovenije.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 87

Roland je pristopil k Bembo:

»Bembo, darujem ti življenje, kakor so ga drugi darovali meni. Bembo, obsojam te v večno ječo, v tej temnici, kakor si ti kriv, da so obsodili mene v dosmrtno temo beneških temnic!...«

»A to je krivica!« je zatulil Bembo. »Saj vendar nisem bil sam!«

Roland je prebledel kakor zid.

»Le potrpi, Bembo,« je dodal. »Tvoji sokrivci Foskari, Altieri in Dandolo pridejo tudi na vrsto!«

»Milost!« je tarnal kardinal. »Milost! Dajte mi samo malce upanja!...«

Poglavari so na Rolandov migljaj odšli.

On sam je še enkrat pogledal Bembo, ki se je valjal po tleh in si razbijal čelo ob kamenitem tlaku; nato pa je odšel tudi on ter zaklenil vrata.

Bembo je ostal sam, v globoki temi.

In zdaj se mu je nenadoma obnovil v spominu tisti dan, ko je on posetil Rolanda v njegovi ječi. Z neusmiljeno točnostjo se je spomnil strašnega veselja, ki ga je navdajalo, ko je videl nesrečneža priklenjenega na svoj obup, kakor je bil Prometej priklenjen na svojo skalo.

Rjovenje se mu je dvignilo iz vnetega grla. Planil je nad vrata, ter jih obdelaval z nohtmi, nato pa se je onesveščen zgrudil vznak po tleh...

XXX.

Sandriago.

Ko je Roland zaklenil ječo, je naglih korakov odšel. Obupno kričanje Bembovo mu je že izginjalo iz spomina.

Stopil je v tisti del jame, ki je ležal ječi ravno nasproti.

Bila je to tesna izba, kjer ga je čakalo zbranih šest četnih poglavarjev.

Kos stene je bil odprt kakor omara. Na dnu te omare je bilo več zapečatenih zabojev.

»Nemudoma se moram vrniti v Benetke. Vi pridete za menoj, in tam se zmenimo nadalje. Koliko imamo še od zadnjega pohoda?«

»Tritisoč srebrnjakov,« je rekel prvi.

»Deset tisoč,« je dejal drugi.

»Sedem tisoč,« je menil tretji.

Skupni račun vseh šestih poglavarjev je pokazal vsoto dvainštirideset tisoč srebrnjakov.

»Prinesite mi s seboj dvajset tisoč srebrnjakov, je rekel Roland. Zadoščalo bo, če so na krogu naše jaderne...«

Roland se je pogovarjal s poglavarji kake četrt ure. Besede, vedenje in pogledi teh ljudi so razodevali občudovanje in ljubezen njih vseh do moža, ki so ga imenovali svojega mojstra.

Nato je skočil na konja, odjahal proti ravnini ter zavil na cesto proti Mestre, kamor je došel pod noč.

Pet- do šeststo metrov za njim je jahal drug jezdec, ki ga ni izpustil iz oči. Ko je Roland obstal, je obstal ta človek tudi; privezal je svojega konja v največji gošči skupine orjaških cipres ter se približal hiši, kamor je videl Rolanda vstopiti.

Vso noč je ostal ta človek na preži.

Zjutraj zarana je videl, kako je stopil Roland iz hiše, v spremstvu ženske, s katero sta se par trenutkov tiho razgovarjala, zajahal nato konja in se izgubil v smeri lagun.

»Juana!« je zamrmral Sandriago.

Neznani jezdec je bil v resnici razbojnik tega imena. Že parkrat je bil poizkusil zasledovati Rolanda, pa je zmirom izgubil njegov sled.

Danes pa je pustil Rolanda dalje, ne da bi mu sledil.

»V Benetke gre!« je dejal sam pri sebi, trepetaje od radosti. Pogledajmo najprej, kaj počenja Juana v tej osamljeni hišici...

Ves dan se je Sandriago potikal okrog hiše, ne da bi ga kdo zapazil. Zvečer pa se je tudi on podal proti lagunam in Benetkam.

Prestavimo se z bralcem v palačo velikega inkvizitorja Dandola. Ura je bila deset zvečer, in veliki in-

kvizitor se je že odpravljajal spat; kar mu pridejo povedat, da nekdo želi govoriti z njim v najni zadevi.

Dandolo je ukazal, da naj ga peljejo v njegov kabinet, kamor je šel tudi sam. Zagledal je pred seboj človeka v najboljših letih, s trdimi, izrazitimi potezami in ostrim pogledom.

»Kdo ste?« je vprašal Dandolo.

Možak je vrgel svoje bodalo in svojo pištolo na bližnjo mizo, rekoč:

»Gospod, jaz sem razbojnik Sandriago, bivši tovariš Skalabrinov, in se vam prihajam predat... seveda z gotovimi pogoji...«

Veliki inkvizitor je pomeril razbojnika z začudenim pogledom:

»Vi govorite o pogojih... vi...«

»Kaj je v tem presenetljivega, gospod? Saj nisem ujet, nego se udajam prostovoljno. In vi me boste le takrat vedeli prijeti, če bo meni samemu povšeči! Sicer pa, da je stvar jasna: predajem se! To je, da zapuščam svoje hribe in hočem postati zopet pošten človek.«

Dandolo je mislil sam pri sebi:

»Radoveden sem, kako je to, če razbojnik postaja poštenjak!«

»Sice pa,« je zaključil Sandriago, »ako me zaprete, ne boste izvedeli tega, kar sem vam prišel povedat.«

Sandriago se je vzravnil ter pogledal velikega inkvizitorja z očmi, katerih smelost ni bila brez nekakega veličanstva, dasi divjega in odurnega. Kot poznavalec ljudi ga je moral nehoti občudovati, vpoštevaje vzlasti, da bi utegnil biti ta razbojnik, ako se vrne med poštene ljudi, policiji dragocen pomočnik. Zato je napravil manj strog obraz in je dejal:

»Dobro, pripravljen sem se pogajati z vami. Vaš prostovoljni prihod v mojo hišo mi priča, da se še niste odrekli vsakemu dobremu čuvstvu. Govoriva torej kakor mož z možem. Nate svoje orožje. Vzemite ga nazaj.«

Veliki inkvizitor je odrinil bodalo in pištolo, ki jih je bil Sandriago vrgel na mizo. Nekaj kakor nagla ganjenost je zaigralo na razbojnikovem čelu. S strastno radostjo je segel po bodalu ter si ga zataknil za pas.

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in sejalne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5-

Mali oglasi

Zenitve, doplačanje in oglašitve: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10-

Kontoristka

popolnoma zmožna slovenščine in nemščine, izurjena v strojepisju in večša stenografije, se išče. Nastop takoj. Naslov pove uprava lista. 1239

Blagajničarka

in trgovsko mizo (Pudel) kupim takoj. Ponudbe na »Brzopodplata«, Maribor. 1249

Kdor je našel

te dni v enem mariborskem gostilničarskem stranišču telovnik s srebrno uro in verižico, se naproša, da istega odda proti primerni nagradi pri gosp. Leskovškemu, Jezdarska ulica, III. objekt, soba št. 24. 1250

Vinotoč

Zugman, Tezno, odprt. — 1251

Postrežnica

za dopoldne se sprejme. Naslov v upravi »Večernika«. 1245

Učenko k šivilji za dame

sprejemem pod ugodnimi pogoji. Zglašiti se v Krčevini št. 111 I., vrata 6, za kavarno »Promenada«. 1246

Kuharico

staro 30-40 let v Zagrebu iščemo. — Oglašiti se v Taborski ulici št. 6. Maribor. 1248

Uničevanje sten s plinom,

prahožer, s postrežbo ali brez. Čistilnica »Diverzon«, Cankarjeva ul. 14. Telefon 401. 1055

Jedilni krompir

oddaja Kmetijska družba Melje po 80 para za kg, od 50 kg naprej. 1200

Brezstanovanjci — deložiranci.

Prijave in informacije v posebnih službah dobite pri konces. stanovanjski posredovalnici »Marstank«, Koroška 10. Prijave praznih stanovanj brezplačno. 1221

Vse potrebščine za dom,

kakor posteljno in ostalo perilo, senčnike, čajne pupe, blazine za divane, gobeline, zavese, pregrinjala, ročne torbice itd., vse krasno izdelano in poceni dobite samo pri L. Küttner, Maribor, Vojaški trg 3. 52

Dva malo rabljena

Singer šivalna stroja ceneno na prodaj, Frankopanova 15, dvorišče. 1250

Pletene obleke,

pulovre, veste in kratke sportne nogavice za dame in otroke dobite najceneje v pletarni Golob, Orožnova ulica 6. Sprejemajo se tudi pletenine v popravilo. 1131

Sobo- in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Dajte avtomobile,

motorje in kolesa strokovnjaku v popravilo. Vozili boste potem sigurno in brez defektov. Popravila se izvršujejo točno in po brezkonkurenčnih cenah. Brata Komel, mehanična delavnica, Aleksandrova c. 169. 848

Mizarstvo pohištva Ciril Razboršek,

Taborska ulica 22. Prvovrstno izdelovanje vseh vrst pohištva. Renoviranje antikvaričnega in ostalega pohištva. Cene najnižje. 297

Električne inštalacije,

popravlja, svetilke, likalnice, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. 117

Pohištvo Kralj Debeluh in sinko Debelinko

preproge, linolej, zavese, odeje, ogrinjala, namizni prti, pohištveno blago, vložki, žimnice, otomane, perje, puh, kakor tudi vsa posteljnina po čudovito nizkih cenah pri

KAROL PREIS Maribor

Gospodsk. ulica 20. Ceniki zastoj Ceniki zastoj

LEPA PRAVLJICA ZA MLADINO, KI JO DOBITE V UPRAVI »VEČERNIKA« MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Zahvala

Globoko ganjeni nad nešteti izrazi sožalja o priliki smrti našega iskrenoljubljenega soproga, oziroma očeta, starega očeta, tasta in strica, gospoda

Ivana Tavčarja, starejšega

se najiskreneje zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za izkazano sočutje, vence in spremstvo na poslednji poti, kakor tudi še prav posebno vč. o. Valerijanu za prekrasen govor in zadnjo tolažbo, Katoliški omladini za glasbo in pevce za zadnji pozdrav pred hišo žalosti in na pokopališču.

V Mariboru, dne 25. maja 1929.

Žalujoča rodbina Tavčarjeva

PRINCESKO

ZVEZEK LICNO VEZAN 12 DIN PRI

UPRAVI »JUTRA« IN »VEČERNIKA«

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

ZVEZDANKO

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: Fran Brozovič v Mariboru. Tisk: Mariborska tiskarna d. d., predstavnik Stanko Detela v Mariboru.